

กุญแจดอก : นโยบายสาธารณะท้องถิ่น ความเป็นเลิศ สู่วะทีโลก*

NINE KEYS: LOCAL PUBLIC POLICY EXCELLENCE TO THE WORLD ARENA

ธีระพันธ์ จัฒพล

Thiraphan Chatphon

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองหัวหิน

Hua Hin Municipality, Public Health and Environment Division

Corresponding Author E-mail: kupoo.2517@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้ มุ่งศึกษาและสำรวจความสำเร็จของเทศบาลเมืองหัวหิน ในการพัฒนานโยบายสาธารณะ เพื่อมุ่งสู่การเป็นเมืองน่าอยู่และยั่งยืนระดับโลก ตั้งแต่ขั้นตอนการกำเนินนโยบายสาธารณะ การนำนโยบายสู่ การปฏิบัติ และผลสำเร็จที่ได้จากการดำเนินตามนโยบาย วิเคราะห์ผ่านหลักการกุญแจดอกของสถาบัน พลังจิต ธรรมะ จักรวาล ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนามนุษย์และสังคม นโยบายสาธารณะของเทศบาล เมืองหัวหิน สู่การเป็นเมืองน่าอยู่และเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน มีความมุ่งมั่นที่จะพลิกโฉมเมืองหัวหินสู่เมืองแห่ง ความสุข เมืองแห่งการเรียนรู้ เป็นต้นแบบของประเทศซึ่งนอกจากประสบความสำเร็จระดับประเทศแล้ว ยัง ก้าวเข้าสู่ในระดับนานาชาติ ด้วยการมุ่งสู่ความเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ และได้เข้าร่วมงานในเวทีโลก การประชุม รัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 28 (COP 28) ที่เมือง ดูไบ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ จากความมุ่งมั่น และการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การกำหนดแนวทางในการ บรรลุบนพื้นฐานข้อมูลที่รอบด้านอย่างเป็นระบบ การดำเนินนโยบาย 8 ด้าน รวมถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดทิศทางของเมือง เมืองหัวหินได้รับรางวัลและคำชมเชยมากมาย ทั้งใน ประเทศและระดับนานาชาติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ มุ่งเน้นการแก้ปัญหา สาธารณะเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน การวางแผนยุทธศาสตร์เมืองมุ่งสู่เป้าหมายการเปลี่ยนแปลงที่ ต้องการ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเมือง สำหรับคนทุกกลุ่มวัยในสังคม เมืองมีสิ่งแวดล้อมดี เศรษฐกิจเติบโต ระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการมีคุณภาพทั่วถึง มีการพัฒนาที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ความหลากหลาย และศักยภาพของเมือง บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม โดยใช้เครื่องมือการประเมินเมือง สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ Sustainable Development Goals : SDGs

คำสำคัญ: นโยบายสาธารณะ; หลักการกุญแจดอก; เทศบาลเมืองหัวหิน; สิ่งแวดล้อมยั่งยืน

Abstract

This article aimed to study and explored the success of Hua Hin City in developing public policy to become a liveable and sustainable world-class city, from the stage of public policy generation, policy implementation and the success of policy implementation through the nine key principles of the Institute of Palangchit, Dharma Jakkaval, which is a conceptual framework for human and social development. The public policy of Hua Hin City to become a livable city and an environmentally sustainable city is committed to transform Hua Hin City into a city of happiness, a city of learning as a model for the country, which, in addition to

*Received May 26, 2024; Revised August 15, 2025; Accepted August 16, 2025

national success, has stepped into the international level by moving towards a low-carbon city and participated in the world stage Conference of States Parties to the United Nations Convention on Climate Change 28 (Cop 28) in Dubai, United Arab Emirates. From commitment and having a clear vision to set the direction to achieve based on comprehensive information in a systematic manner, policy implementation in 8 areas including participation of community and stakeholders in shaping the direction of the city. Hua Hin has received many awards and accolades, both domestically and internationally, which reflect the effectiveness of management, focusing on solving public problems for the benefit of the people, planning urban strategies to achieve desired change goals, focusing on urban development for people of all age groups in society, the city has a good environment, economic growth, public utility systems are of comprehensive quality. There is development that is in line with the identity, diversity and potential of the city, based on the participation of all sectors in society, using the evaluation tool for sustainable urban environment which is compatible with the Sustainable Development Goals of the United Nations Sustainable Development Goals: SDGs.

Keywords: Public Policy; Principles Key Nine; City of Hua Hin; Environmental Sustainability

บทนำ

บทความนี้ มุ่งศึกษาและสำรวจความสำเร็จของเทศบาลเมืองหัวหิน ในการพัฒนานโยบายสาธารณะ เพื่อมุ่งสู่การเป็น เมืองน่าอยู่และยั่งยืนระดับโลก ตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดยุทธศาสตร์ การนำนโยบายสู่ การปฏิบัติ และ ผลสำเร็จที่ได้จากการดำเนินตามนโยบาย วิเคราะห์ผ่านหลักการกุญแจเก้าดอกของสถาบัน พลังจิต ธรรมะ จักรวาล ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนามนุษย์และสังคม โดยอธิบายถึง วิสัยทัศน์และการ ดำเนินการตามนโยบาย 8 ด้านครอบคลุมโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การศึกษาและ วัฒนธรรม การบริหาร การพัฒนาชุมชน และการเป็นเมืองอัจฉริยะ แสดงให้เห็นว่านโยบายต่าง ๆ สอดคล้อง กับหลักการกุญแจเก้าดอกอย่างไร รวมถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดทิศทาง เมืองโดยเน้นย้ำถึงรางวัลและความสำเร็จที่หัวหินได้รับในการเป็นเมืองยั่งยืน หัวหินได้รับรางวัลและคำชมเชย มากมาย ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ การบรรลุ ความเป็นเลิศด้านนโยบายสาธารณะและกลายเป็นต้นแบบระดับโลกด้วยวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การวางแผนเชิง ยุทธศาสตร์ และการดำเนินงานที่บูรณาการหลายมิติ โดยมีหัวใจหลักคือการยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ที่นำ โดยนายกเทศมนตรีที่มีวิสัยทัศน์และมุ่งเน้นการแก้ปัญหาสาธารณะเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

หลักการกุญแจเก้าดอก (Nine Keys Principle) คือปรัชญาเฉพาะของสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล ที่มุ่งเน้นให้มนุษย์เกิดการพัฒนาพฤติกรรมในด้านจิตใจ ปัญญา อารมณ์ และสังคม หลักการนี้พัฒนาขึ้นจาก การคิดในรูปแบบของญาณวิทยา (Epistemology) โดยใช้กระบวนการแสวงหาความจริงผ่านการสังเกตตาม หลักเหตุผล มีความเชื่อพื้นฐานว่าความทุกข์ของมนุษย์เกิดจากการไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการทาง กาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยใช้ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, 1970) เป็นฐานคิด ในการค้นหาคำตอบของปัญหา

หลักการกุญแจเก้าดอกมีคุณค่าและความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคคลและสังคม โดยสามารถ นำมาปรับประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับและทุกสถานการณ์ ซึ่งส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการ ดำเนินชีวิตและการทำงาน รวมถึงเป็นหลักในการอยู่ร่วมกันและส่งเสริมจริยธรรมอันดีงามให้กับสังคม

นอกจากนี้ ยังช่วยให้เข้าใจการบริหารจัดการและการพัฒนาที่ครอบคลุมหลายมิติได้เป็นอย่างดี โดยมีรายละเอียดของกุญแจแต่ละดอกที่แสดงถึงคุณค่าและความสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. กุญแจแห่งความเพียร (The Key of Perseverance) หมายถึง การมีความอดทนเป็นที่ตั้ง และการเตรียมพร้อมเผชิญกับเหตุการณ์ในทุกรูปแบบ
 2. กุญแจแห่งปัญญา (The Key of Intellectual) หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การเข้าใจเหตุผล และการเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรมและซับซ้อน
 3. กุญแจแห่งการสำรวจตน (The Key of Self-Exploration) หมายถึง การรู้จักวิเคราะห์และสำรวจตนเอง การรับรู้สภาพการดำรงชีวิตในปัจจุบัน การพิจารณาปัญหาและความต้องการของตนเอง
 4. กุญแจในการสื่อสารและทักษะทางปัญญา (The Key of Communication and Intellectual Skills) หมายถึง การมีทักษะการสื่อสารที่ดี ความสามารถในการรับและส่งสาร เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ และทัศนคติอย่างเหมาะสม
 5. กุญแจแห่งการแก้ไขปัญหา (The Key of Problem Solving) หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหา ก่อนเกิดเหตุ ทำงานเป็นทีม และการคิดแบบองค์รวม (Holistic Thinking) คิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การแก้ไข
 6. กุญแจแห่งการคิดบวกและการให้อภัย (The Key of Positive Thinking And Forgiveness) หมายถึง การคิดบวก การมีความเมตตา การมองสิ่งต่าง ๆ อย่างเข้าใจและยอมรับ การหามุมมองที่เป็นประโยชน์ด้านบวก การยอมรับความไม่สมบูรณ์แบบของตนเองและผู้อื่น
 7. กุญแจแห่งภาวะผู้นำ (The Key of Leadership) หมายถึง การสร้างตนเองให้แข็งแกร่งและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ ความสามารถในการนำทีมงานให้บรรลุเป้าหมาย และการนำความรู้ประสบการณ์เดิมมาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์
 8. กุญแจการยอมรับความหลากหลาย (The Key of Accepting Diversity) หมายถึง การยอมรับในความแตกต่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเพศ ความคิด ศักยภาพ เชื้อชาติ หรือวัฒนธรรม รวมถึงการให้คุณค่าและการยอมรับความแตกต่างของบุคคล
 9. กุญแจแห่งการเป็นผู้ให้ (The Key of Giving And Sharing) หมายถึง การรู้จักแสดงความยินดีกับผู้อื่น การสร้างตน สร้างคน สร้างงานให้แข็งแกร่ง มีจริยธรรม และสามารถช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน
- โดยรวมแล้ว หลักการกุญแจเก้าดอกนี้เป็นเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์ให้มีพฤติกรรมเชิงบวกในมิติด้านจิตใจ ปัญญา และสังคม และได้ถูกนำมาวิเคราะห์และมีมุมมองต่อนโยบายของเทศบาลเมืองหัวหิน ซึ่งสะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองแห่งความสุขอย่างยั่งยืนสำหรับคนทุกกลุ่มวัยในศตวรรษที่ 21

เทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 มีพื้นที่รับผิดชอบรวม 86.36 ตารางกิโลเมตร เป็นแหล่งเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว การค้า และการลงทุนในระดับต้น ๆ ของประเทศ ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหินมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว จึงส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ อย่างมากมาย การกำหนดนโยบายของเทศบาลจึงมีความสำคัญเพราะเป็นการกำหนดทิศทางที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตตามแนวทางที่ต้องการบรรลุ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารท้องถิ่น เทศบาลเมืองหัวหินมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาเมืองหัวหินให้เป็น “เมืองแห่งความสุขและเมืองแห่งการเรียนรู้” ต้นแบบของประเทศ และเป็น “เมืองน่าอยู่และเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน” สำหรับคนทุกกลุ่มวัยในสังคม โดยมีวาทะสำคัญคือ “ทำอะไรต้องถามใจประชาชน” การวางแผน

ยุทธศาสตร์มุ่งสู่เป้าหมายการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเมืองให้ยั่งยืน เศรษฐกิจเติบโต และระบบสาธารณูปโภคมีคุณภาพทั่วถึง การพัฒนาที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ความหลากหลาย และศักยภาพของเมือง บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ซึ่งได้ถูกประกาศเป็นนโยบายสาธารณะ (เทศบาลเมืองหัวหิน, 2564) จำนวน 8 ด้าน

นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน

มุ่งยกระดับมาตรฐานทางด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้สะดวก สะอาด ปลอดภัย และสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะของเทศบาลได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม โดยพัฒนาด้านการก่อสร้างและปรับปรุงถนนภายในเขตเทศบาลให้มีมาตรฐานและความปลอดภัย ปรับเปลี่ยนระบบไฟฟ้าส่องสว่างริมทางให้เป็น LED การพัฒนาระบบคุณภาพการผลิตน้ำประปาของเทศบาล เพิ่มทางเลือกในการใช้น้ำโดยการประปาภูมิภาค ปรับปรุงและพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสีย มุ่งเน้นการวางผังเมืองเพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม ให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข แนวทางการพัฒนาระบบ TOD เพื่อบรรเทาปัญหาการจราจรและขนส่งให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อเพิ่มประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลประสิทธิภาพสูงที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้ทุกที่ทุกเวลา โดยร่วมมือกับภาคเอกชนขับเคลื่อนโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และระบบ 5G ภายในเขตเทศบาลเป็นการวางรากฐานของเมืองสู่เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

นโยบายด้านเศรษฐกิจ

มุ่งพัฒนาโลกทัศน์สนับสนุนการสร้างอาชีพ พัฒนารายได้ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เชื่อมโยงประสานเครือข่ายธุรกิจโรงแรม ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว โรงพยาบาล ห้างสรรพสินค้า ศูนย์อาหาร ร้านอาหาร และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ร่วมผนึกเชื่อมโยงออกแบบการท่องเที่ยว เชิงสุขภาพและบริการทางการแพทย์ เชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรมและอาหาร ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน รวมไปถึงการจัดแสดงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น การส่งเสริมเทศกาลอาหารท้องถิ่นและอาหารสากล เทศกาลดนตรี พัฒนาสู่เมืองอีเวนต์ และเมืองเคาท์ดาวน์ ส่งเสริมอาชีพบนฐานทุนที่เป็นศักยภาพของพื้นที่ และพัฒนาเครือข่ายสินค้าวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น และสินค้าของชุมชน ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนา Land Mark การท่องเที่ยวแหล่งใหม่ พัฒนาสกายวอร์คภูเขา หินเหล็กไฟ ลานวัฒนธรรมและกิจกรรมสาธารณะ แนวคลองชลประทาน พัฒนาโครงการพระราชดำริให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ของเมือง ส่งเสริมสถานประกอบการ Green Hotel พัฒนาและอนุรักษ์ทุนธรรมชาติให้คงสภาพ เป็นตำนานและเป็นสถานที่การรื้อฟื้นความหลัง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สะอาด สะดวก ปลอดภัยเข้าถึงง่ายมุ่งรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพสูง กลุ่มกรีน และกลุ่มอีโคทัวร์

นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม

มุ่งเน้นสร้างให้เมืองหัวหินเป็นเมืองที่อยู่ดี ประชาชนมีความสุข และเป็นเมืองที่มีสิ่งแวดล้อมยั่งยืน โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอย สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะต้นทาง โดยมุ่งเน้นการจัดการขยะที่คน และปรับเปลี่ยนแบบแผนวิธีความคิด (Mindset) ของคนในการบริโภค บริการ และการผลิต สำหรับการจัดการขยะกลางทางมีการนำเทคโนโลยีอัจฉริยะ (AI) เข้ามาใช้ในการควบคุมและการบริหารจัดการ การพัฒนาเครือข่ายสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของคน ครั้วเรือน ชุมชน สถานประกอบการให้รับรู้ปัญหา ร่วมกัน มีความเข้าใจและเกิดจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมให้เกิดชุมชนไร้ถังขยะ และชุมชนแห่งการ

เรียนรู้ สร้างเครือข่ายอาสาสมัครด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะชุมชน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจหมุนเวียน จัดทำแผนผังภูมิเวศของเมือง แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการจัดการขยะเพื่อขับเคลื่อนหัวหินสู่เมืองอาหารปลอดภัย การพัฒนาสู่เมืองคาร์บอนต่ำ มุ่งเน้นสร้างการมีส่วนร่วมในการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แก้ปัญหาโลกร้อน และสร้างเมืองที่สมดุล เมืองประหยัดพลังงาน และเป็นเมืองที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน

นโยบายการพัฒนาสุขภาวะแบบองค์รวม

มุ่งเน้นสร้างความสุขมวลรวมของเมืองโดยเสริมทักษะการดำรงอยู่ การใช้ชีวิตที่ปลอดภัยในภาวะปกติใหม่ (New Normal) และสามารถเข้าใจและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สร้างฐานการบริหารจัดการของเมืองด้านสุขภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ รวมไปถึงการพึ่งตนเองในการจัดการสุขภาพ โดยพัฒนาหัวหินให้เป็นเมืองมาตรฐาน HDC (Hygiene Distancing Clean) โดยมุ่งที่จะสร้างการเรียนรู้ให้ประชากรของเมืองสามารถดำรงอยู่ร่วมกับโรคอุบัติใหม่ และใช้ชีวิตในภาวะปกติใหม่ (New Normal) ได้อย่างปลอดภัย พัฒนาสุขภาวะแบบองค์รวม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการสุขภาพเชิงรุก พัฒนาศูนย์สร้างสุขให้เป็นต้นแบบในการใช้โภชนาการ ดนตรี วัฒนธรรม กิจกรรมในการบำบัด รวมไปถึง การพัฒนาเครือข่ายการจัดการสุขภาพโดยชุมชน มุ่งเน้นให้ภาคีเครือข่ายพัฒนากลไก สร้างองค์ความรู้ด้านสุขภาพ และแลกเปลี่ยน และสนธิทรัพยากรเพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเองในการจัดการสุขภาพระดับบุคคล ชุมชน และในระดับเมือง

นโยบายด้านการศึกษาและวัฒนธรรม

มุ่งสร้างและยกระดับมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างการศึกษาที่มีมาตรฐานสากลแต่ไม่ทิ้งรากฐานทางวัฒนธรรม ส่งเสริมการกีฬาเมืองสู่ความเป็นเลิศ สร้างต้นแบบโรงเรียนสาธิตเทศบาล จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พัฒนาระบบการจัดการศึกษาอัจฉริยะ (Smart Education) การพัฒนาหัวหินเมืองแห่งการเรียนรู้ มุ่งพัฒนา การจัดทำฐานข้อมูลทุนและศักยภาพของพื้นที่ พัฒนารูปแบบกลไกในการยกระดับการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้และศูนย์เรียนรู้ของเมืองบนฐานทุนและศักยภาพของพื้นที่ เพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน พัฒนาเพื่อยกระดับทุนวัฒนธรรม ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรม ทางวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมกีฬาสู่ความเป็นเลิศ พัฒนา สนามฟุตบอล พัฒนาผู้ฝึกสอน พัฒนาโรงยิม สถานที่ออกกำลังกายในร่มและกลางแจ้ง ส่งเสริมชมรมกีฬา

นโยบายการพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร

มุ่งเน้นให้การบริหารเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมไปถึงการปรับเปลี่ยนแนวคิด วิธีการในการบริหารจัดการเทศบาล เพื่อพลิกโฉมให้เป็นที่น่าเชื่อถือ และเป็นที่น่าไว้วางใจ และเป็นที่ยึดของประชาชนอย่างแท้จริง โดยพัฒนาให้เทศบาลเปิดกว้างและเชื่อมโยงการพัฒนาที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง มุ่งเน้นการทำงานเชิงรุกและมองไปข้างหน้า มุ่งแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชน พัฒนาให้เทศบาลเป็นองค์กรสมรรถนะสูง โดยมุ่งเน้นการทำงานในเชิงระบบ มีการวางแผนยุทธศาสตร์ และวิเคราะห์ความเสี่ยง นำไปใช้ข้อมูลจากการวิจัยมาเป็นฐานในการพัฒนา พัฒนาปรับปรุงให้สำนักงานเทศบาลเข้าสู่องค์กรสมัยใหม่ มีการนำใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในการบริการ เพื่อความคล่องตัว ยืดหยุ่น รวดเร็ว สนองตอบต่อปัญหา และทันต่อเหตุการณ์ พัฒนาศักยภาพให้ปรับเปลี่ยนแบบแผนทางความคิด ให้การปฏิบัติงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีทักษะ คุณลักษณะ และองค์ความรู้ที่จำเป็นใน

ศตวรรษที่ 21 มีความสามารถในการใช้ความรู้ สติปัญญา และข้อมูลสารสนเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาและสร้างคุณค่าให้กับเทศบาล รวมไปถึงความสามารถ ในการเรียนรู้ และมีเหตุผลในทางจริยธรรม

นโยบายด้านการพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม

เทศบาลมุ่งเน้นบูรณาการ การทำงานกับทุกภาคส่วน เพื่อช่วยเหลือพัฒนาแก้ไขปัญหา และเฝ้าระวังปัญหาทางสังคม สร้างความมั่นคง สร้างโอกาส และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และระดับสังคม โดยการจัดสวัสดิการสังคมขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัยในเขตเทศบาลสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติและสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่เป็นภาระของสังคม พัฒนาให้ประชาชนในเขตพื้นที่ให้มีที่อยู่อาศัย เข้าถึงโอกาสในการบริการสาธารณะของรัฐ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว ชุมชน และสังคม รวมไปถึงมุ่งเน้นการสร้างสิ่งแวดล้อมในการใช้ชีวิตที่ดี บูรณาการเชื่อมโยงภาคีเครือข่าย เพื่อช่วยเหลือ พัฒนา แก้ไขปัญหา และเฝ้าระวังปัญหาทางสังคม ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิ ความเสมอภาคและความเป็นธรรม

นโยบายการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City)

แนวนโยบายการพัฒนาเมืองอัจฉริยะเป็นการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการเมืองในทุกมิติโดยอาศัยโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและเครื่องมือด้านการบริหารจัดการ ที่เป็นระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่บูรณาการเข้ากับโครงสร้างพื้นฐาน ทางกายภาพ เพื่อให้เมืองก้าวข้ามข้อจำกัดในการพัฒนาต่าง ๆ โดยพัฒนาระบบปฏิบัติการหลักของเมือง (City Operation System) ให้ทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงภาคส่วนต่าง ๆ ให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างสอดประสาน พัฒนาระบบปฏิบัติการหลักให้รองรับการทำงานของภาคส่วนย่อย ๆ ภายในเมือง เพื่อให้เกิด การเชื่อมต่อกันทำให้เมืองสามารถจัดระบบการทำงานของแต่ละภาคส่วนร่วมกัน ได้อย่างยืดหยุ่น มีฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อรองรับระบบการตัดสินใจอัจฉริยะ(เทศบาลเมืองหัวหิน,2567)

สัญญา เคนาภูมิ (2559) กล่าวถึงนโยบายสาธารณะว่ามีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือบริหารประเทศของรัฐบาลหรือหน่วยงานภาครัฐในการวางแผนเพื่อการจัดการทางด้านสังคมและการบริหาร โดยมุ่งตอบสนองต่อปัญหาสาธารณะต่าง ๆ ขั้นตอนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ อาจแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ การก่อตัวของนโยบาย (Policy Formation) การเตรียมนโยบายและเสนอร่างนโยบาย (Policy Formulation) การอนุมัติ/ประกาศ เป็นนโยบาย (Policy Adoption) การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (Policy Implementation) การประเมินผลนโยบาย (Policy Evaluation) และการปรับปรุงแก้ไขหรือการสิ้นสุด (Policy Revision or Termination)

จุดเริ่มต้นของการก่อตัวนโยบาย

เบื้องหลังการกำหนดนโยบายของหัวหินคือประสบการณ์จากการก่อตัวของนโยบาย (Policy Formation) ผ่านการจัดเสวนา “Future Scenario” สร้างอนาคตหัวหินแบบมีส่วนร่วมด้วยยุทธศาสตร์ “ลงขัน แบ่งปันอนาคต”เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2561 การเสวนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาตัวตนที่แท้จริงและทุนที่มีศักยภาพของพื้นที่ โดยรวบรวมผู้เกี่ยวข้องจากหลากหลายภาคส่วน เช่น นักธุรกิจ ประชาชนชาวบ้าน ตัวแทนภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม ภาครัฐ สื่อมวลชน และนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยมหิดล มาร่วมออกแบบเมืองผ่านการทำความเข้าใจเมือง เข้าใจตัวตนและบุคลิกลักษณะของเมือง อาศัยมุมมองที่แต่ละคนถนัด และมีประสบการณ์ที่ต่างกัน แต่มองไปที่เมืองหัวหินเมืองเดียวกัน ยอมรับความหลากหลาย จนตกผลิกร่วมกัน เพื่อ

สร้างเมืองหัวหินให้เป็นเมืองน่าอยู่ในศตวรรษที่ 21 โดยให้มีความมั่นคงและเกิดความสมดุล ระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และมรดกทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (SDGs) โดยเฉพาะข้อ 11 เรื่องการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน กระบวนการนี้เน้นการใช้ “สุนทรียสนทนา” (Dialogue) ที่เน้นการฟังซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างภาพฝันร่วม (Shared Vision) ของหัวหินที่เชื่อมโยงกับโลกภายนอก โดยยอมรับความหลากหลายและมองเห็นโอกาสใหม่ๆ ในการพัฒนา ข้อมูลจากการเสวนาถูกนำมาใช้เป็นฐานในการกำหนดนโยบายสาธารณะ (Policy Formulation) และการตัดสินใจนโยบาย (Policy Decision) (ธนชีพ พิระธรณิศร์ และคณะ, 2565)

ศิวัช บุญเกิด (2562) ได้สรุปประเด็นและสาระจากการเสวนา “Future Scenario” สร้างอนาคตหัวหินแบบมีส่วนร่วมด้วยยุทธศาสตร์ “ลงขัน แบ่งปันอนาคต” ที่ได้ในเบื้องต้นดังต่อไปนี้

1. กระบวนการเสวนา โดยคณะวิทยากรได้เน้นใช้กระบวนการคิดร่วมกันแบบสุนทรียสนทนา (Dialogue) ซึ่งเน้นการฟังซึ่งกันและกัน ไม่ได้เถียงแบบแบ่งฝักแบ่งฝ่าย ไม่ยึดติดว่าความคิดของใครคนใดคนหนึ่งถูกต้องสมบูรณ์ แต่เชื่อว่าความคิดจะสมบูรณ์เมื่อสามารถเชื่อมต่อกับความคิดผู้อื่น ทำให้ทุกคนเห็นภาพรวมของหัวหินที่เชื่อมโยงกับโลกภายนอก และมองเห็นโอกาสใหม่ ๆ ในการพัฒนา เป็นภาพฝันร่วม (Shared Vision) ที่ทุกฝ่ายปรารถนาจะไปให้ถึงด้วยกัน

2. ได้มีการอภิปรายและประมวลภาพต้นทุนของเมืองหัวหิน เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน ทั้งในอดีตและปัจจุบัน 5 ประเภท (5 Sets of Capital for Sustainable Development) ประกอบด้วย

1. ทุนทางสังคมวัฒนธรรม (Social Cultural Capital) หัวหินร่ำรวยด้วยประเพณีพื้นบ้าน เต็มไปด้วยเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์-วัฒนธรรม มีตำนานความรักที่แสนโรแมนติค ด้วยบทเพลงและฉากละครที่เกี่ยวข้องกับความรักมากมาย ทำให้หัวหินเป็นเมืองตากอากาศชั้นดี และสิ่งที่ชาวหัวหินภาคภูมิใจมากที่สุดคือเป็นสถานที่ประทับที่ทรงโปรดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่ทรงเลือกแปรพระราชฐานมาประทับพักผ่อน สำนึกพระอิริยาบถเป็นประจำ ณ วังไกลกังวล ซึ่งยังคงอยู่ในความทรงจำและความภาคภูมิใจของชาวหัวหิน และชาวหัวหินถือเป็นพันธสัญญาที่จะร่วมกันทำความดีให้บ้านเมืองเพื่อรำลึกถึงพระองค์

2. ทุนทางเทคโนโลยี (Technological Capital) หัวหินมีเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตที่ปลอดภัย ทั้งเทคโนโลยีการสื่อสาร การคมนาคมขนส่งที่สะดวกรวดเร็วทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และทางราง (รถไฟ) ส่วนภายในชุมชนท้องถิ่นก็มีเทคโนโลยีการประกอบอาชีพที่เป็นภูมิปัญญาสืบทอดกันมาแต่โบราณกาล ทั้งเทคโนโลยีประมงพื้นบ้าน การเกษตร การผลิตและการถนอมอาหาร และการปรุงอาหาร ฯลฯ

3. ทุนทางเศรษฐกิจ (Economic Capital) หัวหินเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ สามารถทำรายได้เข้าประเทศถึงปีละไม่ต่ำกว่าสามหมื่นล้านบาทต่อปี เป็นแหล่งสร้างงานสร้างอนาคตของคนหนุ่มสาวที่มีความฝัน ต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต

4. ทุนทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Capital) หัวหินมีภูมิประเทศด้านหลังเป็นภูเขา ด้านหน้าติดทะเล ซึ่งถือเป็นสุดยอดของภูมิสถาปัตยกรรม ตามหลักฮวงจุ้ย มีป่าที่เขียวขจี ชายหาดยาวทรายขาวละเอียด ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ อากาศบริสุทธิ์ หัวหินจึงเป็น “สัปปายะ” ของการอยู่อาศัยชั้นเลิศ

5. ทุนทางด้านประชากร (Population Capital) หัวหินมีทั้งคนที่อยู่อาศัยดั้งเดิม และคนที่อพยพเข้ามาทำงานในธุรกิจท่องเที่ยว กล่าวกันว่า คนหัวหินมีจิตใจกว้างขวาง มีทักษะและมีจิตใจที่พร้อมให้บริการ (Service Mind) เพราะหัวหินเป็นเมืองรับแขกมาหลายชั่วอายุคน

3. ความหมายในทางสากล ของเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ตามแนวทางของ (UNDP/IPPC) คือ การเติบโตเปลี่ยนแปลงอย่างมีความสมดุลระหว่างต้นทุนทั้ง 5 เหล่านี้ โดยไม่สร้างความเสื่อมทรุดของต้นทุนใด

ต้นทุนหนึ่ง ในงานไม่สามารถฟื้นฟูได้ ณ ปัจจุบัน ได้เริ่มมี วาทกรรมว่าด้วยเรื่อง “เมืองน่าอยู่-ยั่งยืน” อีกหลายชื่อ เช่น Smart Cities Green Cities ในบรรดาเมืองใหญ่ในประเทศอุตสาหกรรม ยังมีเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ Eco Cities เมืองที่เน้นให้ชุมชนเมืองมีวิถีชีวิตให้กลมกลืนกับระบบนิเวศ วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ชื่อเหล่านี้เป็นเพียงวาทกรรม มิใช่รูปแบบความจริงที่เป็นสูตรตายตัว แต่เป็นเรื่องของการปรับตัว ตกแต่ง ตามบริบทและอัตลักษณ์ของแต่ละแห่งแต่ละพื้นที่

4. ปัญหา “เทียวกะจุก” แม้หัวหินจะมีต้นทุนที่สมบูรณ์ แต่ด้วยบริบทใหม่ของความก้าวหน้าทางสังคมและเทคโนโลยี ในช่วงเปลี่ยนผ่านของศตวรรษใหม่ โดยเฉพาะ Digital Platforms ทำให้หัวหินซึ่งดั้งเดิมเป็นมรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของสังคมไทย กลายเป็นสมบัติของประชากรทั่วโลกที่พร้อมจะมาท่องเที่ยวและมีแนวโน้มที่นักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหา “เทียวกะจุก” หรือ “แย่งกันกินแย่งกันเที่ยว” ในตัวเมืองและบริเวณชายหาด ทำให้ “มนต์เสน่ห์” ของหัวหินเริ่มหดหายไป

5. แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพลิกผันของโลกและผลกระทบของเมืองหัวหินในอนาคตต่อระบบเศรษฐกิจโลกาภิวัตน์ มีการเตรียมพร้อมในเชิงยุทธศาสตร์ที่จะรับมือกับแรงขับเคลื่อนที่มาจากโลกภายนอกอย่างไร ที่อย่างน้อย 2 เรื่อง คือ

1. การพัฒนาขยายโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมต่ออย่างไม่มีรอยต่อ ทั้งทางบก (ทางด่วนรถไฟความเร็วสูง) ทางอากาศ (ท่าอากาศยานนานาชาติ) และทางทะเล (เส้นทางเดินเรือเชื่อมพัตยาสู่หัวหิน) เป็นต้น

2. แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของประชากร 80% ภายในสิบปีทั่วโลก เนื่องจากการย้ายถิ่นฐานจากชุมชนชนบท และผู้คนทุกวัยรวมถึงผู้สูงอายุสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้น.

6. จากการประมวลและสังเคราะห์เบื้องต้น ได้”หยั่งเห็น” ภาพอนาคตที่พึงปรารถนา หรือ “ทัศนภาพ” ที่สะท้อนความปรารถนาของชาวหัวหิน ที่อยากเห็น อยากให้เป็นในอนาคต แต่อยู่ภายใต้เงื่อนไขที่เป็นข้อจำกัดหรือโอกาส ภาพอนาคต 4 ภาพ (ซึ่งแต่ละภาพต่างอยู่ภายใต้เงื่อนไข และข้อจำกัด ที่ต่างกัน)

ทัศนภาพที่ 1 (ภาพภายใต้สถานะเมืองกลายเป็นสมบัติของโลกด้วยวิถีดิจิทัล) มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจำนวนมาก และนโยบายรัฐส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุนจากต่างประเทศ ส่งผลกระทบต่อทุนเดิมทั้ง 5 ประเภท แม้เศรษฐกิจและการจ้างงานจะขยายตัว แต่จะนำไปสู่การหลั่งไหลของแรงงานต่างถิ่นทำให้เกิดชุมชนรายได้ต่ำ คุณภาพชีวิตต่ำ ชุมชนสลัมคู่ขนานไปกับสิ่งก่อสร้างอาคารสูงใหญ่ และช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนกว้างขึ้น โดยรวมยังคงมีแนวโน้ม “เทียวกะจุก” การบริหารจัดการจะเน้นการไล่ตามแก้ปัญหาด้วยมาตรการทางกฎหมายและบทลงโทษ

ทัศนภาพที่ 2 (ภาพที่ชุมชนท้องถิ่นอ่อนแอ) ชุมชนท้องถิ่นในระแวกรอบนอกและต่างถิ่น ตกอยู่ในสภาพอ่อนแอ เพราะส่วนใหญ่ยังขาดทักษะฝีมือและทุนในการเป็นผู้ประกอบการ ทำให้เกิดการ “รวยกระจุก-จนกระจาย” กระจายตัวของคนจนตามตรอกซอกซอย คู่ขนานไปกับการกระจุกตัวของชุมชนคนฐานะดีในตึกสูง เกิดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงทรัพยากร การบริหารจัดการจะคล้ายภาพที่ 1 แต่รัฐอาจต้องเพิ่มการสงเคราะห์แก่กลุ่มผู้มีรายได้น้อย

ทัศนภาพที่ 3 (ภาพภายใต้การปรับตัวของรัฐตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน - Sdgs) รัฐได้รับอิทธิพลจากการขับเคลื่อนทั่วโลกสู่ Sdgs โดยเฉพาะเป้าหมายที่ 11 (การพัฒนาเมือง) หัวหินจะต้องเป็นเมืองที่มีมิติของความสมดุล ลดช่องว่าง “รวยกระจุก-จนกระจาย” และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงทรัพยากร การท่องเที่ยวยังคงเป็นฐานเศรษฐกิจ แต่ต้องไม่ทำลายเอกลักษณ์เดิมและต้นทุนธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม

ทัศนภาพที่ 4 (ภาพที่ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย) “ชุมชนท้องถิ่น” มีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แทนที่จะทำตามรัฐหรือถูกกำหนดโดยระบบโลกาภิวัตน์ ภายใน

เขตเมืองที่เปรียบเสมือนไข่แดง และชุมชน-หมู่บ้านรอบนอก ที่เปรียบเสมือนเป็นไข่ขาวและมีทุนทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และแหล่งอาหาร พื้นที่ไข่ขาวนี้สามารถพัฒนาและยกระดับ ให้เป็นเขตแดนแห่งการมีชีวิตชีวาเป็นปลายทางการท่องเที่ยว (Destination) ทางเลือกใหม่ นอกเหนือจากชายหาดและศูนย์การค้า เพื่อกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวไปยังชุมชนรอบนอก และแก้ปัญหา “ความกระจุก” ของนักท่องเที่ยวรายได้จากการท่องเที่ยวจะได้กระจายออกไปตามชุมชนรอบนอก

ทัศนภาพแต่ละภาพนี้ มีประโยชน์ต่อการนำไปสู่การพัฒนานโยบาย โดยเป็นการสร้างทางเลือกหลาย ๆ ทางที่เหมาะสมกับระบบการตัดสินใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Key Stakeholders)

กระบวนการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนนโยบาย

ข้อมูลจากการเสวนา Future Scenario “ลงขัน แบ่งปันอนาคต” ถูกนำมากำหนดนโยบายสาธารณะ (Policy Formulation) และการตัดสินใจนโยบาย (Policy Decision) ซึ่งเมื่อได้นำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) ผ่านการขับเคลื่อนเทศบาลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ตามแผนภาพของดิวิชัน บุญเกิด(2562) เทศบาลเมืองหัวหิน ใช้เครื่องมือการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม) ในการประเมินผลนโยบาย (Policy Evaluation) ทำให้เทศบาลเมืองหัวหินประสบความสำเร็จในระดับประเทศและนานาชาติ โดยชนะเลิศรางวัลเทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ยอดเยี่ยมระดับประเทศ ปี 2565 จาก กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลฯ จากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วันที่ 24 ก.ค. 2566 ที่วังสระปทุม และยังได้รับรางวัลอื่น ๆ อีก ตามตาราง ผลงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการของเทศบาลเมืองหัวหิน

ภาพที่ 1 รางวัลเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ตารางที่ 1 ผลงานด้านสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองหัวหิน (เทศบาลเมืองหัวหิน, 2567)

ลำดับ	ผลงานด้านสิ่งแวดล้อม
1.	รางวัลชนะเลิศเทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ยอดเยี่ยม ระดับประเทศ ปี 2565 จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลฯ จาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วันที่ 24 ก.ค. 2566 ที่วังสระปทุม
2.	รางวัลองค์กรดีเด่นด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (Princess Environmental Health Award) ปี 2566 จากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลฯ จากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
3.	รางวัล 2023 Green Destinations Top 100 “หัวหินแหล่งท่องเที่ยวยั่งยืน 100 แห่งของโลก” ประจำปี 2023 (วันที่ 10 ต.ค. 2566 ที่เมืองทาลินน์ ประเทศเอสโตเนีย)
4.	รางวัลมาตรฐานเมืองท่องเที่ยวสะอาดอาเซียน (ASEAN CLEAN TOURIST CITY STANDARD) รับรางวัลที่ประเทศลาว เดือน ม.ค. 2567 วันที่ 4 ก.ย. 2566 ที่โรงแรมมิราเคิลแกรนด์
5.	ประกาศนียบัตรผ่านเกณฑ์มาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism Management Standard: STMS) ประจำปี 2565 จากองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) อพท. เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2565 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ
6.	เครือข่าย ทสม. อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้รับรางวัล “เครือข่าย ทสม. ดีเด่น ระดับประเทศ ด้านการจัดการขยะมูลฝอย ประจำปี 2565” จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
7.	รางวัลชนะเลิศระดับประเทศ “เมืองน่าอยู่สู่โลกยั่งยืน” One Planet City Challenge, OPCC 2021-2022 จากองค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล หรือ WWF
8.	รางวัล Global Green City จากองค์การสหประชาชาติ (UN) เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2561 ณ ศูนย์การประชุมองค์การสหประชาชาติ กรุงเทพมหานคร

การดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว สอดรับกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ Sustainable Development Goals: SDGs และเทศบาลเมืองหัวหินจึงได้ยกระดับให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยได้แสดงเจตจำนงลงนามเข้าร่วมโครงการ Global Covenant of Mayors for Climate and Energy Asia หรือ GCOM ASIA พันธมิตรระดับโลกที่ใหญ่ที่สุดของรัฐบาลท้องถิ่นโลกที่มีความสนใจในการต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศฯ เพื่อร่วมเป็นเครือข่ายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามนโยบายนายกเทศมนตรีเมืองหัวหินที่มีความตั้งใจที่จะช่วยให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในการลดค่าคาร์บอนตามคำมั่นสัญญาในระดับชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และตัวแทนของเทศบาลเมืองหัวหิน ดร.บุญทวี บุญให้ ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตเทศบาลบ้านหัวหิน ได้รับเชิญให้ขึ้นพุดบนเวทีนานาชาติ หัวข้อ “แหล่งผลิตพลโลก เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน” ใน Thai Pavilion การประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 28 (COP 28) ที่เมืองดูไบ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เมื่อ 8 ธันวาคม 2566

ภาพที่ 2 โปสเตอร์ ดร.บุญทวี บุญให้ ขึ้นพูดที่ Thailand Pavilion ในการประชุม Cop 28 UAE (ศูนย์องค์ความรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2566)

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของเทศบาลเมืองหัวหินด้วยการนำนโยบายสาธารณะเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน และผู้นำคือนายกเทศมนตรีเมืองหัวหินที่มีวิสัยทัศน์ ใช้ข้อมูลจากการเสวนา Future Scenario “ลงขัน แบ่งปันอนาคต” นำมากำหนดเป็นนโยบายสาธารณะ (Policy Formulation) จนสัมฤทธิ์ผลเป็นที่ประจักษ์ระดับประเทศและนานาชาติ

“หลักการกุญแจแก้ดอก” ของสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล ถูกนำมาใช้วิเคราะห์และสะท้อนมุมมองต่อนโยบายการบริหารจัดการของเทศบาลเมืองหัวหิน ซึ่งช่วยให้เข้าใจถึงการบริหารจัดการและการพัฒนาที่ครอบคลุมหลายมิติของเมือง หลักการนี้มุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีพฤติกรรมเชิงบวกในมิติด้านจิตใจ ปัญญา และสังคม โดยมีที่มาจากฐานคิดแบบญาณวิทยาและทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์การบริหารจัดการเมืองหัวหินสะท้อนหลักการกุญแจแก้ดอก ดังนี้

กุญแจแห่งความเพียร (The Key of Perseverance) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การปรับปรุงถนน ระบบไฟฟ้า และการวางผังเมืองแสดงถึงความอดทนและการเตรียมพร้อมเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ ในการพัฒนาเมืองให้ยั่งยืนนโยบายการพัฒนาสุขภาวะแบบองค์รวม การสร้างความสุขมวลรวมของเมืองต้องการความเพียรพยายามในการสร้างฐานการบริหารจัดการด้านสุขภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุและการเปลี่ยนแปลง

กุญแจแห่งปัญญา (The Key of Intellectual) นโยบายด้านการศึกษาและวัฒนธรรม การพัฒนาหัวหินให้เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ และการส่งเสริมการศึกษาทุกระดับ การสร้างและยกระดับมาตรฐานการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการพัฒนาการศึกษาที่มีมาตรฐานสากล สะท้อนถึงการใช้ปัญญาในการพัฒนาความรู้และทักษะของประชาชนในเมือง การพัฒนาจิตใจการส่งเสริมการพัฒนาจิตใจของประชาชนผ่านการจัดกิจกรรมทางศาสนาและจิตวิญญาณ การจัดเวิร์คช็อปและอบรมที่เน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างจิตใจที่เข้มแข็งและมีสติในการดำเนินชีวิต

กุญแจแห่งการสำรวจตน (The Key of Self-Exploration) นโยบายการพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม การจัดสวัสดิการสังคมขั้นพื้นฐานและการสร้างโอกาสให้ประชาชนสามารถพัฒนาตนเองและครอบครัวได้ นโยบายการพัฒนาสุขภาวะแบบองค์รวม และการสร้างสุขภาวะมวลรวมของเมือง รวมถึงการส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก แสดงถึงการสำรวจและพัฒนาตนเองของประชาชนเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การ

เสวนา Future Scenario “ลงขัน แบ่งปันอนาคต” ก็เป็นการสำรวจค้นหาทุนที่มีศักยภาพของพื้นที่เมืองหัวหิน

กุญแจในการสื่อสารและทักษะทางปัญญา (The Key of Communication and Intellectual Skills) นโยบายการพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร การบริหารงานที่ดีต้องใช้ทักษะการสื่อสารและความสามารถในการเชื่อมโยงการพัฒนาให้ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการเมือง เป็นการพัฒนาทักษะทางปัญญาและการสื่อสารที่ดีในเมือง

กุญแจแห่งการแก้ไขปัญหา (The Key of Problem Solving) นโยบายการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) การพัฒนาระบบปฏิบัติการหลักของเมืองเพื่อแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการเมืองอย่างยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบการจัดการขยะ การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและสุขภาวะ รวมถึงการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แสดงถึงการมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของเมือง

กุญแจแห่งการคิดบวกและการให้อภัย (The Key of Positive Thinking and Forgiveness) นโยบายการพัฒนาสุขภาวะแบบองค์รวม การสร้างสุขภาวะแบบองค์รวมและการใช้ชีวิตในภาวะปกติใหม่ต้องการทัศนคติที่คิดบวกและการยอมรับการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมที่เน้นการสร้าง ความมั่นคงและคุณภาพชีวิตที่ดี การส่งเสริมความเสมอภาคและความเป็นธรรม เป็นการสร้างความคิดบวกและการยอมรับความแตกต่าง

กุญแจแห่งภาวะผู้นำ (The Key of Leadership) นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน การยกระดับมาตรฐานโครงสร้างพื้นฐานต้องการผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และสามารถนำทีมงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย การบริหารตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การพัฒนาการทำงานของเทศบาลให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง เป็นการแสดงถึงภาวะผู้นำในการบริหารจัดการเมือง

กุญแจการยอมรับความหลากหลาย (The Key of Accepting Diversity) นโยบายด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นต้องยอมรับและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางวัฒนธรรมและธุรกิจท้องถิ่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการจัดแสดงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น การยอมรับความหลากหลายในเชื้อชาติและวัฒนธรรม เป็นการยอมรับและเคารพความหลากหลาย

กุญแจแห่งการเป็นผู้ให้ (The Key of Giving and Sharing) การส่งเสริมเทศกาลท้องถิ่นและกิจกรรมทางวัฒนธรรม การพัฒนาชุมชนไร้ถังขยะและชุมชนแห่งการเรียนรู้ แสดงถึงการแบ่งปันความรู้และทรัพยากรเพื่อประโยชน์ของชุมชน นโยบายการพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม การช่วยเหลือและพัฒนาชุมชนต้องการจิตใจการให้และการแบ่งปันเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ประชาชน

สรุป

เทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แสดงให้เห็นว่านโยบายสาธารณะท้องถิ่นสามารถประสบความสำเร็จ ได้รับการยอมรับทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ด้วยวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและการกำหนดทิศทางอนาคต การดำเนินนโยบายต่างๆของเทศบาลเมืองหัวหิน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) การให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยตั้งเป้าหมายสู่ “การเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ” และก้าวสู่เวทีระดับโลก เทศบาลเมืองหัวหินมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาเมืองให้เป็น “เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน” และ เป็นเมืองแห่งความสุข สำหรับทุกคนหลักการกุญแจเก้าดอกใช้ในการอบรมของสถาบันพลังจิต ธรรมะ จักรวาล เป็นแนวทางการใช้ชีวิตในสังคมสำหรับฆราวาส สามารถนำไปปรับใช้ได้ตามบริบทและสถานการณ์ของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมการใช้ชีวิตร่วมกันใน

สังคมอย่างมีประสิทธิภาพและมีจริยธรรม ซึ่งพบว่านำไปใช้ได้จริง และเกิดประสิทธิผลในการทำงานและการดำรงชีวิต หลักการกฎแห่งเก๋าคอนี้สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์และมองนโยบายของเทศบาลเมืองหัวหิน ซึ่งช่วยให้เข้าใจการบริหารจัดการ และการพัฒนาที่ครอบคลุมหลายมิติได้ การประยุกต์ใช้หลักการกฎแห่งเก๋าคอนกับนโยบายของเทศบาลเมืองหัวหิน แสดงให้เห็นว่านโยบายแต่ละด้านสามารถสอดคล้องกับหลักการกฎแห่งเก๋าคอนได้อย่างดี นโยบายสาธารณะท้องถิ่นที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มุ่งเน้นการมีส่วนร่วม และบูรณาการเข้ากับเป้าหมายระดับโลก สามารถเป็นต้นแบบและนำไปสู่ความสำเร็จที่ได้รับการยอมรับในเวทีโลกได้จริง

เอกสารอ้างอิง

- เทศบาลเมืองหัวหิน. (2564). คำแถลงนโยบายของนายกเทศมนตรี. สืบค้น 23 มิถุนายน 2567, จาก <https://www.huahin.go.th/new/content/speech>.
- เทศบาลเมืองหัวหิน. (2567). รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ. สืบค้น 23 มิถุนายน 2567, จาก <https://www.huahin.go.th/new/awards>.
- ธนชีพ พิระธรรณิษฐ์ และคณะ. (2565). ผลการประยุกต์หลักการพื้นฐานวิชาการอนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีซีเพื่อบริหารจัดการเมืองหัวหินการช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. วารสารพุทธนวัตกรรมปริทรรศน์, 3(2), 1-12.
- นันทภา นุชาภัทร. (2566). การบูรณาการหลักการกฎแห่งเก๋าคอนของ สถาบัน พลังจิต ธรรมะ จักรวาล (PDJ Institute) เพื่อพัฒนาทุนมนุษย์. วารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ, 6 (1), 116-128.
- ศิวัช บุญเกิด. (2561, 17 ตุลาคม). รองปลัดเทศบาลเมืองหัวหิน, การเสวนา Future Scenario สร้างอนาคตหัวหินแบบมีส่วนร่วมด้วยยุทธศาสตร์ “ลงขัน แบ่งปันอนาคต” [บทสัมภาษณ์].
- สัญญา เคนาภูมิ. (2559). การกำหนดนโยบายสาธารณะ : ทฤษฎี และกระบวนการ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 7(2), 101-126.
- Maslow, A. H. (1970). Motivation and Personality. New York: Harper and Row.

